

ЛІТЕРАТУРА:

1. Дюжилова, О.М. Теневая экономика как угроза экономической безопасности России [Электронный ресурс] / О.М. Дюжилова, И.В. Вякина // Проблемы управления в социально-гуманитарных, экономических и технических системах : сб. науч. тр. преп., асп., магистр., студ. ФУСК ; под. общ. ред. И.И. Павлова. – 2014. – С. 118-123. – Режим доступа : <http://eprints.tstu.tver.ru/283/1/1.pdf>.
2. Шнайдер, Ф. Скрываясь в тени : рост подпольной экономики [Электронный ресурс] / Ф. Шнайдер, Д. Энст. – Вашингтон : Международный валютный фонд, 2002. – Вып. 30. – 20 с. – Режим доступа: <https://www.imf.org/external/pubs/ft/issues/issues30/rus/issue30r.pdf> (Серия : Вопросы экономики).
3. Bochi, A. Shadow economy in Ukraine: causes and solutions [Electronic resource] / A. Bochi, V. Povoroznyk. – International Centre for Policy Studies. – 2014. – URL : www.icps.com.ua.
4. Головин, С.Д. О классификации явлений теневой экономики / С.Д. Головин // Вестник МГУ. – 1992. – №1. – 37-45. – (Серия 6. Экономика)
5. Україна 2013 : Статистичний збірник [Електронний ресурс]. – К.: Державна служба статистики України, 2014. – 28 с. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.

НАУКОВІ ОСНОВИ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

В.С. Ніценко, канд. екон. наук

Одеський національний університет імені І.І. Мечникова

Забезпечення населення безпечними, екологічно чистими продуктами харчування в достатній кількості та відповідної якості, переробну промисловість сировиною – запорука продовольчої безпеки будь-якої країни. Наведені функції в повній мірі відносяться до компетенції уряду нашої країни, регіональних органів управління та місцевих органів самоврядування, співпраця яких на усіх рівнях повинна забезпечувати ефективність реалізації зазначених заходів.

В Україні вже сформована відповідна законодавча база стосовно продовольчої безпеки, зокрема прийняті: Закони України «Про основи національної безпеки України», «Про безпечність та якість харчових продуктів», «Про основні засади державної аграрної політики на період до 2015 року», «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2020 року», розроблено законопроект «Про продовольчу безпеку». Закон України № 964-IV [1] визначає основні засади державної політики, спрямованої на захист національних інтересів і гарантування в Україні безпеки особи, суспільства і держави від зовнішніх і внутрішніх загроз в усіх сферах життєдіяльності.

Продовольча безпека впливає на економічну безпеку, і являється елементом (частиною) національної безпеки. Такої ж думки притримуються В.О. Олійник [2], М.П. Бутко, Д.В. Склярець [3], Н.Р. Джурик, С.В. Майкова, Н.Я. Сусол, М.П. Ковальчук, В.В. Гаврилишин [4] та інші науковці.

Згідно з проектом Закону України «Про продовольчу безпеку»: «продовольча безпека – соціально-економічне та екологічне становище, за якого всі соціальні і демографічні групи населення стабільно та гарантовано забезпечені безпечним і якісним продовольством у необхідній кількості та асортименті, необхідних і достатніх для фізичного і соціального розвитку особистості, забезпечення здоров'я населення України» [5].

В наказі Мінекономіки визначено, що «продовольча безпека – це такий рівень продовольчого забезпечення населення, який гарантує соціально-економічну та політичну стабільність у суспільстві, стійкий та якісний розвиток нації, сім'ї, особи, а також сталий економічний розвиток держави» [6].

Продовольча безпека, за визначенням ФАО (Продовольча і сільськогосподарська організація ООН), – чітко функціонуюча система, що забезпечує всі верстви населення продуктами харчування за прийнятими фізіологічними нормами за рахунок власного виробництва і необхідного імпорту за тими продуктами, для виробництва яких немає внутрішніх умов.

Враховуючи, що лівова частка сільськогосподарської продукції та продукції переробки може вироблятися на території України, доцільним є стратегія поступового імпортозаміщення стратегічно важливих для країни видів продукції, зокрема: молока і молочних продуктів, м'яса і м'ясних продуктів, особливо продукції скотарства.

Закон України №771 [7] регулює відносини між органами виконавчої влади, виробниками, продавцями (постачальниками) та споживачами харчових продуктів і визначає правовий порядок забезпечення безпечності та якості харчових продуктів, що виробляються, знаходяться в обігу, імпортуються, експортуються.

За дослідженнями М.П. Бутка і Д.В. Склярець, імпортне м'ясо є дешевше від вітчизняного, але дуже неякісне, з невизначеними термінами і умовами зберігання. З такої сировини виробляють вітчизняні ковбасні вироби, пельмені (на 70%), та інші продукти харчування. Іноді є не яким реальне проходження такого м'яса, зараження його небезпечними бактеріями – від сальмонели до кишкової палички. Серед імпоротної продукції велика кількість генномодифікованої. Вітчизняне продовольство також іноді не відповідає вимогам безпеки якості, але основна доля порушень припадає на імпортні продовольчі товари [3].

Відповідно до Закону України №2982-IV [8] надається пріоритетність розвитку агропромислового комплексу та соціального розвитку села в національній економіці, що зумовлюється винятковою значущістю та незамінністю вироблюваної продукції сільського господарства в життєдіяльності людини і суспільства. Закон України №2818-VI [9] передбачає створення умов для широкого впровадження екологічно орієнтованих та органічних технологій ведення сільського господарства та досягнення у 2020 році їх використання та двократного збільшення площ їх використання у 2020 році до базового рівня.

Важливе значення у цій площині має міжнародний документ «Рішення про Комплекс спільних заходів щодо підвищення продовольчої безпеки

держав-учасниць СНД» [10]. Основною метою Комплексу спільних заходів з підвищення продовольчої безпеки держав-учасниць СНД є формування узгодженої агропромислової політики на основі вироблення і реалізації своєчасних заходів реагування на дисбаланс продовольчих ринків, спрямованої на підвищення конкурентоспроможності агропромислового комплексу та досягнення на цій основі продовольчої безпеки кожної держави-учасниці СНД і Співдружності в цілому.

Приведені документи свідчать про зростання ролі продовольства не тільки для українського народу, а й для усієї світової спільноти. Особливо актуального значення це питання набуває для вітчизняних сільськогосподарських товаровиробників і переробників продукції, після вступу України в СОТ у травні 2008 р.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Про основи національної безпеки України : Закон України 19.06.2003 № 964-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 39. – Ст. 351.

2. Олійник, В.О. Конкурентоспроможність сільськогосподарської продукції як складова продовольчої безпеки України в умовах глобалізації [Електронний ресурс] / В.О. Олійник // Актуальні проблеми державного управління. – 2011. – № 1(39). – Режим доступу : <http://www.kbuara.kharkov.ua/e-book/apdu/2011-1/doc/2/10.pdf>.

3. Бутко, М.П. Продовольча безпека як складова національної безпеки України [Електронний ресурс] / М.П. Бутко, Д.В. Склярець // Вісник Чернігівського державного технологічного університету. – 2010. – Режим доступу : http://archive.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Vcndtu/2010_44/12.htm.

4. Джурик, Н.Р. Продовольча безпека України / Н.Р. Джурик, С.В. Майкова, Н.Я. Сусол [та ін.] // Науковий вісник НЛТУ України. – 2011. – Вип. 21.4. – С. 189-195.

5. Про продовольчу безпеку України : Проект Закону України № 8370-1 від 22.12.2011 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/JF6GI01G.html

6. Методика розрахунку рівня економічної безпеки України : Наказ Міністерства економіки України від 02.03.2007 №60 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.me.gov.ua/control/uk/publish/printable_article?art_id=97980.

7. Про безпечність та якість харчових продуктів : Закон України від 23.12.1997 № 771/97-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1998. – №19. – Ст. 98.

8. Про основні засади державної аграрної політики на період до 2015 року: Закон України від 18.10.2005 № 2982-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2006. – № 1. – Ст. 17.

9. Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2020 року: Закону України від 21.12.2010 № 2818-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 26. – Ст. 218.

10. Решение о Комплексе совместных мер по повышению продовольственной безопасности государств-участников СНГ :

СИСТЕМА КТІОЛ I і II: КОНЦЕПЦІЯ ТЕХНЕ ЩОДО ПРОБЛЕМИ ФУНКЦІОНАЛЬНИХ І ЛІКУВАЛЬНИХ ПРОДУКТІВ І ПРЕПАРАТІВ В ОЗДОРОВЛЕНІ ОСОБИСТОСТІ

М.І. Осейко, д-р техн. наук

Національний університет харчових технологій

В.І. Шевчик, канд. мед. наук

Муниципальный оздоровчо-лікувальний заклад

За визначенням ВООЗ ООН «Здоров'я – це стан повного фізичного, розумового і соціального благополуччя».

За даними МОЗ України здоров'я населення залежить: від способу життя, включаючи харчування (на 50-70%), від рівня розвитку систем охорони здоров'я (на 10-15%), від спадковості (на 10-15%) і від екологічної ситуації (на 10-20%). Офіційні статистичні дані також свідчать про наявність серйозних проблем у стані здоров'я населення (біля 80% мають патологію, у 48-60% надлишкова маса тощо).

По рівню здоров'я ми на 99 місті у світі, а по тривалості життя – тільки на 150-му. Тобто проблема взаємозв'язку ендоекології Особистості з довкіллям, способу життя і здоров'я людини в Україні в сучасних умовах є актуальною.

Найважливішою проблемою харчової, фармацевтичної і косметичної промисловості України в умовах ринкової економіки, зокрема, в СОТ і ЄС, є створення і впровадження інноваційних технологій й організація виробництва. Це забезпечить виготовлення вітчизняної експортної й імпорт замісної продукції щодо сучасних вимог безпеки, якості, конкурентоздатності, функціональної і харчової цінності [1, 3- 6].

Розглянуто шляхи, способи і наведено приклади розв'язання проблеми продовольчої безпеки, функціональних і оздоровчо-лікувальних продуктів і препаратів щодо оздоровлення Особистості.

В Концепції техне, що пропонується, ключовими є:

- науково і практично обґрунтоване конструювання безпечних продуктів і препаратів на мікро- і нанорівні (система КТІОЛ – I);
- комплекс науково – практичних заходів, спрямованих на оздоровлення Особистості й ендоекологію здоров'я (система КТІОЛ – II) для забезпечення безпечної життєдіяльності людини.

Система КТІОЛ-I (Комплексні Технології, Інжиніринг, Обладнання, Лінії) початково була спрямована на синтез ліпидовмісних продуктів спеціального призначення з наноструктурою для використання в області високих тисків.

Основні положення системи КТІОЛ-I:

1. Забезпечення структури продукту (препарату) на мікро- і нанорівні.
2. Еколого-економічна ефективність.
3. Системний підхід до методології техне щодо самореалізації